

dècada després, resulta –com a mínim– difícil de digerir. Veiem com l'autor es pregunta què hi pinta exactament ell al Fòrum de les Cultures de Barcelona –i de passada retrata el poc interès amb què se'l van prendre autors com Paulo Coelho–; es promet no tornar a mirar un informatiu de Canal 9 quan hi surtin informacions sobre Rita Barberà, Francisco Camps o l'arquitecte Calatrava, etc. Al mateix temps, però, llegir el dietari d'aquest autor ens permet fer un extens repàs de les seves preocupacions intel·lectuals; adonar-nos del nivell d'influència que la cultura francesa exerceix sobre ell; descobrir cites i passatges de poemes poc coneguts per al gran públic... *Sobre una neu invisible* fa una crònica interessant d'uns anys no tan llunyans cronològicament però sí conceptualment; i ens mostra, alhora, que la literatura pot ser un refugi immillorable en temps durs a l'esfera pública.

ASSAIG

Manuel BAIXAULI

Ningú no ens espera

Barcelona: Edicions del Periscopi, 2016.

320 pàgines, 19 €

Manuel Baixauli (Sueca, 1963) és pintor i escriptor. Després d'una primera trajectòria centrada únicament en les arts plàstiques, la publicació del llibre de contes breus *Espiral* (1998) marca l'inici de la combinació amb l'exercici també de l'escriptura. L'aparició de *Verso* (2001) suposà el seu debut en el camp de la novel·la, en el que obtingué un gran èxit de crítica i vendes amb la publicació de *L'home manuscrit* (2007). La reelaboració d'*Espiral* (2010) i la publicació de *La cinquena*

planta (2014), llibre per el qual rebé el Premi de la Crítica dels Escriptors Valencians i el Premi Joan Crexells de Narrativa, havien estat les darreres novetats de Baixauli fins ara.

Ningú no ens espera aplega articles publicats per l'autor al *Quadern* de l'edició valenciana del diari *El País* durant els darrers set anys, formats per textos que es complementen amb dibuixos del mateix autor –de fet, una de les grans virtuts d'aquest llibre és la cura amb que està feta l'edició, a tot color i preciosista. Al llarg del gairebé centenar d'articles que conformen el volum, Baixauli hi parla gairebé de tot. Al ser textos breus, podem parlar encara amb més motiu de que hi trobem pinzellades en les que hi va interrelacionant literatura –Rodoreda, Dickens, Pla, Melville, Fuster, i un llarg etcètera–; pintura –Bacon, Cézanne–; cinema –Haneke– i música –Pau Casals. Allunyant-se de la pedanteria, amb un estil directe, Baixauli reivindica i lliga totes aquestes expressions culturals entre si i amb la seva pròpia quotidianitat. La reflexió que en resulta sobre el seu cosmos està acompanyada d'una pàtina d'humor àcid que fa somriure un lector que podrà revissitar i nodrir-se de nous referents i incorporar a aquesta llista a un artista tan interessant com Baixauli, si és que encara no l'hi tenia.

NARRATIVA

Jiří Weil

Mendelssohn és a la teulada

Traducció de Jaume Creus.

Barcelona: El Cercle de Viena, 2015.

288 pp., 22 €

Jiří Weil (Praskolesy, 1900 – Praga, 1956) és considerat, després de passar molts anys submergit en l'anonimat

–d'on el va rescatar Philip Roth–, un dels millors autors de la literatura sobre l'extermini jueu. Provenent d'una família jueva benestant, els seus estudis en literatura i filosofia a la universitat de Praga –així com la militància comunista des de jove– li permeteren combinar l'exercici del periodisme amb una feina de traductor de textos marxistes al departament de publicacions del Komintern, càrrec del que fou apartat durant les purgues estalinistes. Expulsat del Partit, hagué d'emigrar l'Àsia Central, d'on tornà a la seva terra natal el 1935 amb la intenció d'obtenir un permís d'exili a Anglaterra que mai arribà. Empleat del Museu Jueu de Praga a partir d'aleshores, el 1942 rebé l'ordre d'internament al gueto de Theresienstadt per part de les forces d'ocupació nazi. Davant la perspectiva d'una mort segura allí, Weil visqué amagat en pisos il·legals fins que la ciutat fou alliberada. Dels seus anys *d'invisibilitat* en sorgiren *Viure amb una estrella* (1949) i *Mendelssohn és a la teulada*, publicat pòstumament (1960).

Inspirant-se, doncs, en l'etapa en què Praga visqué sota el nazisme, Weil inicia el seu relat amb una anècdota tant divertida com reveladora: en els prolegòmens d'un concert al que ha d'assistir la cúpula dirigent del règim d'ocupació, es decideix retirar el bust de Mendelssohn del teulat de la Casa de les Arts d'aquella ciutat. En no haver-hi cap placa que indiqués el nom dels artistes allí immortalitzats, els encarregats opten per endur-se l'escultura amb el nas més gros, sense saber que estan retirant l'escultura de Wagner i no del compositor jueu. A partir d'aquest episodi *amable*, l'autor descriu la transformació de la vida dels habitants de la capital txeca com a resultat del terrible règim implantat allí des de l'òptica de la resistència mitjançant els gestos quotidians, tant heroics com imperceptibles (intentar mantenir una mica d'humor en el dia a dia, etc.).